

„შეიტანეთ ცვლილებები ბრძანებაში“ – სახალხო დამცველმა იუსტიციის მინისტრს მიმართა

30 აგვისტოს საქართველოს სახალხო დამცველმა იუსტიციის მინისტრს უცხოური ძალის ინტერესების გამტარებელ ორგანიზაციათა რეგისტრში რეგისტრაციის ვალდებულების მქონე ორგანიზაციებში დასაქმებულ პირთა პერსონალური მონაცემების დისკრიმინაციული ხელყოფის თავიდან აცილების თაობაზე ზოგადი წინადადებით მიმართა. საქართველოს სახალხო დამცველი

ლევან იოსელიანი მიმართავს იუსტიციის მინისტრს, ცვლილებები შეიტანოს ზემოაღნიშნულ ბრძანებაში, რათა რეგისტრაციის ვალდებულების მქონე ორგანიზაციების მიერ წარდგენილ დეკლარაციებში მითითებულ ფიზიკურ პირთა, მათ შორის, დასაქმებულთა პერსონალური მონაცემები საჯაროდ გამოქვეყნებას არ დაექვემდებაროს.

ა ლ ი ო ნ ი
გურია უბეველესი გაზეთი უახლესი ინფორმაციებით!

გაზეთი გამოდის 1931 წლის 5 იანვრიდან
საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი. ყოველკვირეული გამოშვება. № 13 (10478) 5 სექტემბერი, 2024 წ. ფასი 1 ლარი.

ოზურგეთიდან გომისთაძემ მისასვლელი გზის რეაბილიტაცია დასრულდა

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტმა ოზურგეთიდან გომისთაძემ მისასვლელი 21 კილომეტრიანი გზის რეაბილიტაცია დაასრულა. ოზურგეთიდან გომისთაძემ მგზავრობა ახლად რეაბილიტირებული გზით უკვე 45 წუთშია შესაძლებელი. პროექტის ფარგლებში განახლდა გზის საფარი და ხელოვნური ნაგებობები, მოეწყო ადგილობრივ გზებთან მიერთებები, ავტობუსის გასაჩერებელი მოედნები და მგზავრობის მოსაწყდელი პავილიონები. ასევე, საავტომობილო

გზა აღიჭურვა საგზაო ნიშნებით, დამონტაჟდა ზღუდარები, საგზაო ბოძები და მოინიშნა სავალი ნაწილი. პროექტი სახელმწიფო ბიუჯეტიდან 18.8 მილიონი ლარით დაფინანსდა. დასრულებული სამუშაოები საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრმა **ირაკლი ქარსელაძემ**, გურიის მხარეში სახელმწიფო რწმუნებულმა **გიორგი ურუშაძემ**, საავტომობილო გზების დეპარტამენტის დირექტორმა **გიორგი წერეთელმა** და ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერმა **ავთანდილ თალაკვაძემ** მოინახულეს.

„ჩვენ ნებისმიერ დროს მზად უნდა ვიყოთ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის მშვიდობიანი გზით აღსადგენად“

ალიონი. 31 აგვისტოს, ქ. ოზურგეთში, თეატრალურ მოედანზე „ქართული ოცნება-დემოკრატიული საქართველო“ საარჩევნო კომპანიის რეგიონული ღონისძიება გაიმართა. აღნიშნულ ღონისძიებას პარტიის მხარდამჭერები რეგიონის სამივე მუნიციპალიტეტიდან ესწრებოდნენ. შეხვედრა გახსნა პარტიის აღმასრულებელმა მდიანმა **მაყუა მდინარაძემ**. – „დღეს „კოლექტიური ნაციონალური მოძრაობა“ – ომის პარტია, თავისი სატელიტური პარტიებისა და ენკეობით, განაწილებული არიან სხვადასხვა ფორმებზე, ხალხს ატყუებენ, თითქოს ისინი სხვადასხვა ძალას წარ-

მოადგენენ და თითქოს მათი სურვილია ვერც წოდებული კოალიციური მთავრობის ჩამოყალიბება.“ – განაცხადა თავის გამოსვლაში პარტია „ქართული ოცნება-დემოკრატიული საქართველო“ თავმჯდომარე **ირაკლი დარბაზიშვილმა**. – „ისტორიულად, ჩვენი ქვეყნის ერთიანობა მთავარი საზრუნავი იყო გურულებისათვის. თქვენ დიდი ღვაწლი გატეთებდით სხვადასხვა ეპოქაში საქართველოს გაერთიანებაში. ამ მხრივ ახლაც განსაკუთრებული მომენტი გვიდგას – ჩვენ ნებისმიერ დროს მზად უნდა ვიყოთ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის მშვიდობიანი გზით აღსადგენად.

მმართველ გუნდს ამისათვის მაქსიმალური ლეგიტიმაცია სჭირდება.“ – ამის შესახებ განაცხადა თავის გამოსვლაში „ქართული ოცნების“ საპარტიო თავმჯდომარე **ბიძინა ივანიშვილმა**. ბიძინა ივანიშვილმა ქართულ მართლმადიდებელ ეკლესიასთან კონსულტაციების შესახებაც განაცხადა: – „მართლმადიდებელ ეკლესიასთან კონსულტაციები წარმატებით დასრულდა. საქართველოს კონსტიტუციაში მათგან დამატებითი ცვლილებების შესახებ განვიხილავთ.“

ბიძინა ივანიშვილმა ქართულ მართლმადიდებელ ეკლესიასთან კონსულტაციების შესახებაც განაცხადა: – „მართლმადიდებელ ეკლესიასთან კონსულტაციები წარმატებით დასრულდა. საქართველოს კონსტიტუციაში მათგან დამატებითი ცვლილებების შესახებ განვიხილავთ.“ – „სიმართლე არის პარლამენტის მხარეს, რომელმაც მიიღო „გამჭვირვალობის შესახებ“ კანონი, ასევე, აშკარა დისპლანსია კომპეტენციის თვალსაზრისით: ერთ მხარეს არიან კომპეტენტური, გონიერი, ახალგაზრდა თურისტები, მეორე მხარეს არიან დრო-მოკმეული პოლიტიკოსები, ე.წ. თურისტები, რომელთაც არა-ფერი აქვთ სათქმელი ამ პროცესზე.“ – ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა **ირაკლი კობახიძემ** საკონსტიტუციო სასამართლოში „უცხოური გავლენის გამჭვირვალობის შესახებ“ კანონის საწინააღმდეგო სარჩელების განხილვის თაობაზე ჟურნალისტებს განუცხადა.

უფასო პოლიტიკური რეკლამა

გაზეთი „ალიონი“ სარეკლამო მომსახურების ტარიფები

– მე-2 მთლიანი გვერდის (648 კვ.სმ) ღირებულება 150 ლარია;

– მე-3-7 (თითოეული 810 კვ.სმ) მთლიანი გვერდებისა – 200-200 ლარი;

– 1-ლი, ფერადი გვერდი მთლიანად (810 კვ. სმ) არ იყიდება, ნახევარი გვერდის (405 კვ. მ) ღირებულება 400 ლარია;

– ბოლო, მე-8, ფერადი გვერდი მთლიანად 400 ლარი ღირს;

– შიდა შავთვით გვერდებზე ფერადი ბეჭდვის შემთხვევაში გვერდის საფასური 70 ლარით იზრდება.

– პოლიტიკური რეკლამის ღირებულება ორმაგია;

– მილოცვა ფერად გვერდზე 32,40 კვ. მ-ზე, სურათით - 30ლარი;

– სამელოვიარო განცხადება - სიტყვა 30 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;

– გასვენება, ნეკროლოგი – სიტყვა 25 თეთრი, პლუს სურათი (5X6 სმ) - 2 ლარი;

საჯალო ფასი: 80 თეთრი, ხელმოწერა: ერთი თვით – 3,20 ლარი, სამი თვით – 9,60 ლარი, 6 თვით – 16 ლარი, ერთი წლით – 32 ლარი.

გაზეთში გამოქვეყნებული მასალების შინაარსი შეიძლება არ ემთხვეოდეს რედაქციის თვალსაზრისს.

ავტორები თვითონ არიან პასუხისმგებელი ინფორმაციის სიზუსტეზე. რედაქციაში აუდიონაწარმოები ინახება ორი კვირის განმავლობაში, ამ ვადის გასვლის შემდეგ პრეტენზიები აღარ მიიღება.

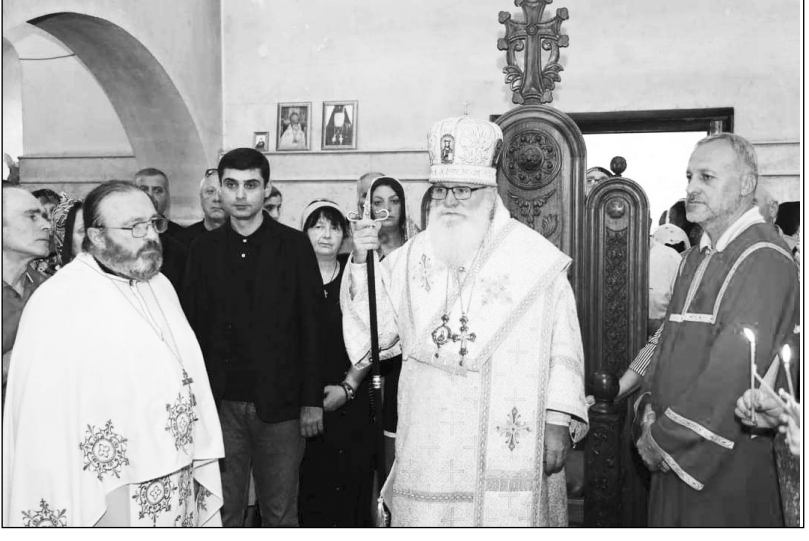
რედაქცია ავტორებისაგან არ მიიღებს სამ ხელნაწერ გვერდზე მეტ მასალას.

გამოქვეყნებული მასალების გადაბეჭდვა აკრძალულია რედაქციიდან ნებართვის გაცემის გარეშე.

სარეკლამო კომპანია
რედაქტორი
ნუგზარ ასათიანი
 nugzarasatiani15@gmail.com
 558 499100
 კომპიუტერული უზრუნველყოფა
გიორგი გოგოლაძე
 gia_77@mail.ru
 551 576060
 რედაქციის მისამართი: ქ. ოზურგეთი, გაბრიელ ეპისკოპოსის ქ.№3
 ტელ: 558 499 100 გაზეთი რეგისტრირებულია ოზურგეთის რაიონულ სასამართლოში 18. 11. 2004 №44/4-311
 გაზეთი იბეჭდება გამოცემლობა „მერიდიანში“
 მის: თბილისი, ვ. ბაგრატიონის ქ. №77

დაიწყეთ ყოველი ოქტომბრით ალიონზე
«ალიონით»

ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლის მიძინების დღესთან დაკავშირებით ოზურგეთის საკათედრო ტაძარში საზეიმო წირვა – ლოცვა აღავლინა

ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლის მიძინების დღესთან დაკავშირებით, ოზურგეთის საკათედრო ტაძარში შემოქმედელმა მიტროპოლიტმა **მეუფე იოსებმა** საზეიმო წირვა – ლოცვა აღავლინა. ლიტურგიას გურიის მხარეში სახელმწიფო რწმუნებული **გიორგი ურუშაძე**, მოადგილესთან **ზაზა შოშიტაიშვილთან** ერთად დაესწრა.

ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის სოფელ ღრმაღელში სკოლის სრული რეაბილიტაცია მიმდინარეობს

გურიის მხარეში სახელმწიფო რწმუნებულის მოადგილე **ზაზა შოშიტაიშვილმა**, სსიპ საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტოს დირექტორთან **ირაკლი კუპრაგასთან** და სააგენტოს დირექტორის მოადგილე **ლევან მუშუკიანთან** ერთად, ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის სოფელ ღრმაღელის საჯარო სკოლის სარეაბილიტაციო სამუშაოები მიმდინარეობს. სკოლის სრული რეაბილიტაცია სააგენტოს დაფინანსებით მიმდინარეობს. სამუშაოების დასრულების შემდეგ მოხდება მისი ყველა საჭირო ინვენტარით აღჭურვა, მოეწყობა სასწავლო ლაბორატორიები და სპორტული დარბაზი. სკოლა ადაპტირებული იქნება შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის.

კონსტანტინე-შრომა-ორებითი დაბადავნიანთა გზას სრული რეაბილიტაცია უტარდება

ოზურგეთში საგზაო ინფრასტრუქტურის განახლება გრძელდება. რეგიონში განსახორციელებელი პროექტების ფონდისა და მუნიციპალიტეტის მერიის თანადაფინანსებით, სოფელ კონსტანტინე-შრომა-ორებითის დამაკავშირებელ გზას სრული რეაბილიტაცია უტარდება. მიმდინარეობს პირველი ეტაპის სამუშაოები - ეწყობა 2 610 მეტრი სიგ-

სიკეთის მკეთებელი პიროვნება

თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს დადგენილებით, პროფ. **ალექსანდრე ლლონტის** სახელი მიენიჭა ქუჩას და ჩიხს საბურთალოს რ-ნში, კერძოდ, ქოშიგორაზე, „თბილისის მოლის“ მოპირდაპირედ.

სიკეთის მკეთებელი პიროვნება

1) ონომასტიკის – ტოპონიმისა და ანთროპონიმის; 2) ლექსიკოლოგიის; 3) ფოლკლორისტიკის; ამასთან, აღიარებული დიალექტოლოგი, ლექსიკონი – ასე იხსენიებენ მას აკადემიკოსები თამარ დიმიტრაშვილი, სკოლა, სკოლა უბნიშვილი, რ.მეტრეველი, შ.ძიგბერი, პროფ. ვ. დანელია, იმანიშვილი, ი.მეგრელი, მ.მ. ჩიქოვანი, ი.მამარაშვილი, თ. თურაძე, მ. კვიციანი, ა. კ. განუკლია, ალ. ფიფქაძე, თ. ჯაფარიძე, ლ. კვიციანი, ზ. სარჯველაძე, მ. ცხოვრებელი და სხვები.

უცხოელი ქართველოლოგები, რომლებთანაც ალ. ლლონტი მჭიდროდ მუშაობდა, რომელთაგანაც უნდა აღვნიშნავთ: ინგ. ფენრიხი, ვინფრიდ ბოედერი, იან ბრაუნი, ბერნარ უტი, ვოლფგანგ ფოიერშტაინი, მარტინ იმტვანოვიჩი, ბურტოლ შპულერი, კარლ შმოდტი, რენე ლაფონი, დიანა ჰოლისკი, იოლან დამარშევი, ლეაფლური, რუთნოიკომი, ჰოვარდ არონსონი, ქვენი თუთი, ჯორჯ ჰიუიტი, ენრიკე უნიანი, ვოლფგანგ ვერნერი, ლუიჯი მაგაროტო, ფედო ტფილინი, გიორგი კლიმოვი, კ. ცელუიკო, ბელოდე-

პოვარდ არონსონი, ქვენი თუთი, ჯორჯ ჰიუიტი, ენრიკე უნიანი, ვოლფგანგ ვერნერი, ლუიჯი მაგაროტო, ფედო ტფილინი, გიორგი კლიმოვი, კ. ცელუიკო, ბელოდე-

ალ. ლლონტი გახლდათ 56 წიგნის ავტორი, ქართული ენის კათედრის გამგე, ფართო დიაპაზონის მკვლევარი, 4 ღარიფი ფუძემდებელი:

1) ონომასტიკის ასევე ერთ-ერთი ფუძემდებელი; 2) ლექსიკოლოგიის 3) ფოლკლორისტიკის

ამასთან, აღიარებული დიალექტოლოგი და ლექსიკოგრაფი? ასე იხსენიებენ მას აკადემიკოსები: თამაზ გამყრელიძე, სერგი ჯიქია, სიმონ ყაუხჩიშვილი, როინ მეტრეველი, შოთა ძიბიგური... პროფესორები: კორნელი დანელია, ივ. იმანიშვილი, იოსებ მეგრელიძე, მიხეილ ჩიქოვანი, ილია მამარაშვილი, თედო უთურგაძე, პაატა ცხადაია, აკაკი გაწერელია, ლეო კვაჭაძე, ალ. ფოცხიშვილი, ო. ჯაფარია, ზ. სარჯველაძე, მ. ცხოვრებელი და სხვები.

უცხოელი ქართველოლოგები, რომელთაგანაც ალ. ლლონტი მჭიდროდ მუშაობდა, რომელთაგანაც უნდა აღვნიშნავთ: ინგ. ფენრიხი, ვინფრიდ ბოედერი, იან ბრაუნი, ბერნარ უტი, ვოლფგანგ ფოიერშტაინი, მარტინ იმტვანოვიჩი, ბურტოლ შპულერი, კარლ შმოდტი, რენე ლაფონი, დიანა ჰოლისკი, იოლან დამარშევი, ლეაფლური, რუთნოიკომი, ჰოვარდ არონსონი, ქვენი თუთი, ჯორჯ ჰიუიტი, ენრიკე უნიანი, ვოლფგანგ ვერნერი, ლუიჯი მაგაროტო, ფედო ტფილინი, გიორგი კლიმოვი, კ. ცელუიკო, ბელოდე-

თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს დადგენილებით, პროფესორ **ალექსანდრე ლლონტის** სახელი მიენიჭა ქუჩას და ჩიხს საბურთალოს რაიონში, კერძოდ, ქოშიგორაზე, ეს არის დიდებული კერძო სახლებით დამშვენებული ქუჩა ულამაზეს ქოშიგორაზე, „თბილისი მოლის“ მოპირდაპირედ.

ალ. ლლონტი გახლდათ 56 წიგნის ავტორი, ქართული ენის კათედრის გამგე, ფართო დიაპაზონის მკვლევარი, 4 ღარიფის ფუძემდებელი:

- 1) ონომასტიკის ასევე ერთ-ერთი ფუძემდებელი;
- 2) ლექსიკოლოგიის
- 3) ფოლკლორისტიკის

ამასთან, აღიარებული დიალექტოლოგი და ლექსიკოგრაფი? ასე იხსენიებენ მას აკადემიკოსები: თამაზ გამყრელიძე, სერგი ჯიქია, სიმონ ყაუხჩიშვილი, როინ მეტრეველი, შოთა ძიბიგური... პროფესორები: კორნელი დანელია, ივ. იმანიშვილი, იოსებ მეგრელიძე, მიხეილ ჩიქოვანი, ილია მამარაშვილი, თედო უთურგაძე, პაატა ცხადაია, აკაკი გაწერელია, ლეო კვაჭაძე, ალ. ფოცხიშვილი, ო. ჯაფარია, ზ. სარჯველაძე, მ. ცხოვრებელი და სხვები.

უცხოელი ქართველოლოგები, რომელთაგანაც ალ. ლლონტი მჭიდროდ მუშაობდა, რომელთაგანაც უნდა აღვნიშნავთ: ინგ. ფენრიხი, ვინფრიდ ბოედერი, იან ბრაუნი, ბერნარ უტი, ვოლფგანგ ფოიერშტაინი, მარტინ იმტვანოვიჩი, ბურტოლ შპულერი, კარლ შმოდტი, რენე ლაფონი, დიანა ჰოლისკი, იოლან დამარშევი, ლეაფლური, რუთნოიკომი, ჰოვარდ არონსონი, ქვენი თუთი, ჯორჯ ჰიუიტი, ენრიკე უნიანი, ვოლფგანგ ვერნერი, ლუიჯი მაგაროტო, ფედო ტფილინი, გიორგი კლიმოვი, კ. ცელუიკო, ბელოდე-

სოციალური პროექტების მიმდინარეობა გზების რეაბილიტაცია

ბავი ჰესის ინფრასტრუქტურული პროექტების ფარგლებში 2024 წლის 31 მარტიდან დაიწყო პროგრამა, რომელიც ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სოფლებში, კერძოდ მთისპირის თემში, გზების მოხრეშვისა და მოსწორების სამუშაოების განხორციელებას გულისხმობს.

პროგრამის ფარგლებში უკვე ჩატარდა სოფლების – უკანავას, მთისპირისა და ვანი-სქედის გზების რეაბილიტაცია. ახლა მიმდინარეობს სოფლების – მშვიდობისა და ოქროსქედის გზების მოხრეშვისა და მოსწორების სამუშაოები.

Bakhvi HPP

ბავი ჰესის სოციალური პროგრამის ინფრასტრუქტურული პროექტების ფარგლებში მოხრეშვა-მოსწორების სამუშაოები ვაშში 5 კილომეტრიანი სიგრძის გზის მონაკვეთზე განხორციელდა.

დაფინანსებულია

წერილი წარსულიდან: ბრძოლა არსებობისთვის, დიდი ბახმაროში, პოლიტიკური პარიაციებით

გაზეთ „ალიონის“ საპროტესტო აქცია. 21 მარტი, 2011 წ.

პოლიციის პიკეტი ბახმაროში. 19 აგვისტო 2015 წ.

კონტროლის პალატის მიერ „გასაუბრებისას“ ჟურნალისტებს შინაში არ უშვებდნენ 14 მარტი, 2011 წ.

მინდოდა 2012 წლის 19 აგვისტო და საერთოდ იმ პერიოდის ყველა პრობლემა მწარე წარსულისთვის დამატოვებინა, მაგრამ ვერ შევძელი. იმდენჯერ შემასწავლეს მსგავსი სცენარის შემქმნელებმა თავი, რომ იტყუებული ვარ „ალიონის“ არქივს გადავხედო.

2011 წლის ნოემბრის დასაწყისში ოზურგეთში დემოკრატიული ჩართულობის ცენტრი გაიხსნა, სადაც ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩმა საქართველოში ჯონ ბასმა განაცხადა: „დემოკრატია ეს არის კომპრომისზე წასვლის უნარი. თქვენ უნდა შექმნათ საზოგადოება, განავითაროთ იგი და ამის მთავარი ვიქნებით.“

ჯონ ბასის ეს სიტყვები შორს იყო იმეანდელი ხელისუფლებიდან. 2011-2012 წლები ხელისუფლების მხრიდან მედიის მიმართ ძალიან ხისტი დამოკიდებულებით გამოირჩეოდა. არც მანამდე ვიყავით ყურადღების ქვეშეობა, თბილისში 2007 წლის ნოემბრის აქციებში მონაწილეობის გამო.

იმ წლებში გაზეთ „ალიონს“ არ მიეცა რეგიონული მედიის ასოციაციის მიერ დაფინანსებული პროექტის განხორციელების საშუალება, რომელიც ქ. ოზურგეთში საგაზეთო ვიზუალური დადგმის და მოსახლეობისათვის რეგიონული პრესის ხელმძღვანელობის გაზრდას ითვალ-

ისწინებდა. პროექტი ჩავეიდგინე... რეგიონის მედია ფართოდ აშუქებდა კონტროლის პალატის მიერ პოლიტიკურ პარტიათა წარმომადგენლების „გასაუბრებებს“, პალატასთან არსებული მონიტორინგის სამსახურის მიერ მოქალაქეთა დაბარების, დაკითხვისა და ჩხრეკის ფაქტებს. ჩვენს ჟურნალისტებს „ეთორ სახლში“ არ უშვებდნენ და მარტის სუსნიან დღეებში საათობით ქუჩაში უწვევდით დგომა.

კონტროლის პალატის „დაკითხვების დაწყებამდე რამდენიმე დღეში, 2011 წლის 21 მარტს, ქართული ჟურნალისტიკის დღეს, გაზეთმა „ალიონმა“ ოზურგეთის ცენტრში, საპროტესტო აქცია გამართა. „ალიონს“ სოლიდარობა გამოუცხადეს გაზეთების: „გურია ნიუსი“, „გურიის მოამბე“, „გურიის დრო“, ტელეკომპანია „გურია“, რადიო „იმედი“ ჟურნალისტებმა, არასამთავრობო ორგანიზაციებმა, პოლიტიკური პარტიების, საზოგადოების წარმომადგენლებმა...

2011 წლის 17 ნოემბერს, ქ. თბილისში, სოლოლაკში რეგიონების ჟურნალისტები ბიზნესმენ ბიძინა ივანიშვილს შეხვდნენ.

— მე კარგად ვაცნობიერებ, თუ რა მნიშვნელობა აქვს ამ შეხვედრას. ვიცი, როგორი წინეხის ქვეშ არიან ჟურნალისტები რეგიონში, როგორ მუშაობენ ად-

გიობრივი ორგანოები ჟურნალისტების გადაბირებაზე. ჩვენ ვცდებით, კანონის ფარგლებში ჟურნალისტებს გვერდით დაუვლავთ, ხელისუფლებას არ უნდა მიეცეთ მედიის სარედაქციო დამოუკიდებლობაში ჩარევის საშუალება...“

მედიის მიმართ ხელისუფლების დამოკიდებულების ერთ-ერთი მაგალითი 2012 წლის 19 აგვისტოს კურორტ ბახმაროში გამოჩნდა.

* * *

ბახმაროში მაღალი დონის სტუმარს ელოდნენ. თავად პრეზიდენტი უნდა დასწრებოდა „ფერისცვალების“ დღესასწაულს.

18 აგვისტოს, საღამოს, პოლიციელების კონცენტრაცია შეინიშნებოდა კურორტზე. ღამით ყოველი ავტობუსით ამოიყვანეს ასეულობით პოლიციელი. ღამით ამოვიდნენ კურორტზე საქართველოს იმეანდელი პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი და მისი მეუღლე სანდრა რულოვსი. ღამით სააკაშვილი „ნაციონალური მოძრაობის“ ასალგაზრდა აქტივისტებს (მათ შორის ოზურგეთელებსაც) შეხვდა.

ღლით ძალიან ბევრი პოლიციელი იყო კურორტის შესასვლელში. ისინი სადღესასწაულო ადგილისაკენ მხოლოდ „ნაციონალური მოძრაობის“ აქტივისტებით სავსე მიკროავტობუსებს ატარებდნენ.

დაახლოებით, დღის 12 საათზე გაერცვლა ინფორმაცია, რომ ზღვის დონიდან 2050 მეტრზე, სადაც ადრე პოლიციის საგუშაგო იყო, პოლიცია „ქართული ოცნების“ მიკროავტობუსებს არ ატარებდა.

ამ დროისათვის არაერთი პოლიციის ავტომანქანა დაიძრა დასახლებული ადგილისაკენ. ტაქსის მძღოლებმა უარი გვითხრეს დასახლებული მისამართით გადაყვანაზე. „ალიონის“ ჟურნალისტები პიკეტის ადგილისაკენ ფეხით წავიდით. ძლიერი ნისლი იყო, ხედავ ვერა. გზის გასწვრივ, მდლობზე, ტყეში, ყოველ 30 მეტრში შავფორმიანი იდგა. დაახლოებით 30-40 წუთში, პიკეტის ადგილას ვიყავით. აქედან 300 მეტრზე მხოლოდ პოლიციელები იდგნენ. იმ დროს, როდესაც ცენტრალური მედიასაშუალებების ჟურნალისტები დაუბრკოლებლად გადაადგილდებოდნენ, ჩვენ გადაადგილების უფლება არ მოგვცეს. ზუსტად ამ დროს პიკეტს დიდი ავტობუსი მადაგა და რეზინის ხელკეტებით შეიარაღებული 50-მდე შავფორმიანი გადმოვიდა. ჩვენგან დაახლოებით 50 მეტრში „რეალ ტვ“-ს ჟურნალისტი იდგა შავფორმიანების გვერდით. მან პოლიციელებს რაღაც უთხრა და ხელი ჩვენსკენ მოუთითა. მივხდით, „განსაკუთრებული ყურადღების“ ქვეშ ვექცოდით. სმარი ნისლით „ვისარგებლეთ“ და ნისლში „გაეუწინარდით.“

იქ, სადაც ხის ჯვარი დგას, ჩემს ვაჟს და მისიშვილს (მაშინ მე-12 კლასის მოსწავლეები იყვნენ) ვთხოვეთ დარჩენილიყვნენ. ჩვენ ქვეშით გზაზე ჩავიდით და „ქართული ოცნების“ ასალგაზრდა აქტივისტებს შეხვდით. საქართველოს პარლამენტის მომავალმა მაჟორიტარმა დეპუტატმა, თემურ ჩხაიძემ გვითხრა, მიკროავტობუსებით ლანჩხუთიდან და ჩოხატაურიდან „ქართული ოცნების“ 70-მდე აქტივისტი იყო დღეზე დასწრებად, რომელთა გადაადგილებას 300-მდე პოლიციელი უშლიდა ხელს.

იმ დროს, როდესაც „ქართული ოცნების“ ასალგაზრდა აქტივისტები ვიყვეთ ბოდნენ ცენტრალური ტელევიზიის ჟურნალისტთან მომხდარი კონფლიქტის შესახებ ამ დროს ოფიცერის ბრძანება გაისმა: „სასწრაფოდ შეყარეთ ავტობუსებში“ სირბილით დაიძრნენ შავფორმიანები. თემურ ჩხაიძისკენ გავიხედე, ჩემი ვაჟი და მისიშვილი გზაზე ჩამოსულიყვნენ და ესაუბრებოდნენ (ბატონი თემური ცხინ-

ვალის „სპარტაკის“ ასალგაზრდა გუნდს წვრილიდა, სადაც ჩემი მისიშვილიც გამოდიოდა).

უცებ ყველანი მოგვაქციეს ალყაში. — ჟურნალისტი ვარ მთქი, მოწმობა ამოვიღე ნაცინეს... ისინი ნიკოლაიშვილს (ჟურნალისტი, ჩემი მეუღლე) მაღლობის ძირში ბიჭებისთვის ხელი მოეხვია და შავფორმიანებს არ აძლევდა საშუალებას და ისინი ავტობუსში ჩავსვით.

შავფორმიანების ალყაში გზას მივიკვლევდი ბიჭებისაკენ.

ოფიცერმა ბრძანება გასცა და შავფორმიანებმა (როგორც შემდეგ გავიგეთ, ენეინ სამეგრელოს ე.წ. „სპეტრაზმი“ იყო) ხრამის პირას მოგაყვინეს და გადაადგილების უფლებას არ გვაძლევდნენ — როცა ბრძანებას მივიღეთ, გავიშვებთ — ასე უბასუხა ჩვენს მრავალგზის პროტესტს შავფორმიანების ოფიცერმა.

ისინი ნიკოლაიშვილი სპეტრაზმელებს მიმართა: — თქვენ სამშობლოს უნდა ემსახუროთ და არა ერთი კაცის ახირებას.

— „გაატარეთ ჩვენთან, საიმა“ — გვესმოდა მსუბუქი ავტომანქანების გამოჩენისთანავე და მძღოლები (ძირითადად საჯარო მოხელეები) მადლიერების ნიშნად სპეტრაზმელებს უღიმოდნენ და „ბედნიერები“ ავტობუსებში გზას ბახმაროსაკენ.

დრო ნელა მიიზღაწინებოდა. რას არ ვფიქრობდი. ალბათ ერთ საათზე ბევრად მეტი დრო იქნებოდა გავლილი, მათ „ბრძანება“ რომ მიიღეს ჩვენი „გათავისუფლების“ შესახებ.

გვითხრეს, — პოლიციის კორდონის გავლით შეგვეძლო გადაადგილება. „ალაიაში“ გავგატარეს.

შავი პრინტერი წამოგვეწია. ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს და გამგებობის თანამშრომლები ბახმაროში ფერისცვალების დღესასწაულის აღსანიშნავად მიდიოდნენ.

ჩვენს ნიშნზე, მანქანა გაჩერებინათ, იმეანდელი მმართველი პარტიის ერთ-ერთმა ადგილობრივმა „სახემ“, (რომელიც მძღოლის გვერდით იჯდა), მძღოლს ხელის აქვეით ანიშნა. „გზა გაგრძელეთ“ ჩვენი ხმაურიანი პროტესტის შემდეგ მიკროავტობუსი გავიქინეს და კურორტის ტერიტორიაზე ჩავეყვანეს.

„წამოვიდით, რომ ფერისცვალების დღესასწაულს შეგვედროდით ბახმაროში და დაესწრებოდით სახალხო ღონისძიებებს, რომელიც აქ იმართება. ბახმაროს შესასვლელთან დაგვხვდნენ შავებში ჩაცმული სპეტრაზმელები და ჩოხატაურის პოლიციის წარმომადგენლები, რომელთაც ხელში ეჭირათ დიდი დათარი — იქ ჩამოთვლილია მანქანის ნომრები, ვინ გაატარონ და ვინ — არა. სამწუხაროდ, ჩვენ შავ საიში მოგვხდით. კვითხე, თუ რატომ არ გვიშვებდნენ და მითხრეს, რომ უსაფრთხოების გამო. სრულიად გაუგებარია, მე ან ის ასალგაზრდები, რომლებსაც გვსურდა ბახმაროში მისვლა სახალხო ღონისძიებებზე დასასწრებად, რითი ვარღვევით უსაფრთხოების ნორმებს გარდა იმ ასალგაზრდებისა, რომელთაც აცვიათ „ქართული ოცნების“ მისურები, არ გაატარეს ბავშვები და ადგილობრივები; ასევე მშობლები, რომლის შვილიც ისვენებს ბახმაროში, ავადა და ითხოვს დედის ჩასვლას“; — აცხადებდა „რეზონანსის“ კორესპონდენტთან საუბრისას კოალიცია „ქართული ოცნების“ ჩოხატაურის მაჟორიტარობის კანდიდატი თემურ ტყეშელაშვილი.

„მანქანიდან გადმოსვებს და უკან გამოაბრუნეს ფეხმძიმე ქალბატონი. აქ არის ადგილობრივების პატარა დასახლება, რომლებსაც არ აძლევდნენ საშუალებას,

დაესწრონ ღონისძიებებს. ეს, რა თქმა უნდა, იმდენად ხდება, რომ მათ კარგად იციან ამ ადამიანების ოპოზიციური განწყობა. საოცრებები ხდება. მე და ამ ასალგაზრდებს აქ გვიცნობენ, ადგილობრივები არიან. ადამიანებს, რომლებიც ჩვენ მოგვეკლამნენ, არ უშვებენ, თუმცა მათ არანაირი საერთო კოალიციასთან არ აქვთ, მაგრამ ალბათ ფიქრობენ, რომ ჩვენი მხარდამჭერები არიან და ამიტომ უარს ეუბნებიან შესვლაზე — ესაა იმ დონის განუკითხაობა, სიტყვები არ მყოფნის, ვილაპარაკო. ადამიანები დავგვეყვინებ ხარისხების მიხედვით. ჩვენ აღმოჩნდით მთორეზარისხონებში“; — აცხადებდა დასახლებულ გამოცემასთან სხვა რესპონდენტი

პრეზიდენტის ბახმაროდან წასვლისთანავე ზაფხულში მოსული თოვლივით გაქრა მისი „ამალაყი“, დაახლოებით 2 ათას კაცამდე პოლიციელი და სპეტრაზმელები...

* * *

გაზეთმა „ალიონმა“ 2012 წლის 19 აგვისტოს ჟურნალისტებზე განხორციელებული ძალადობის შესახებ შესაბამისი მასალა დაგვჭადა. არც ადგილობრივი პოლიცია და არც პროკურატურა დაინტერესებულა მოხდარით. კვლიდით, გურიის მაღალჩინოსნები სიტყვით მაინც გამოხატავდნენ თანადგომას... ბევრი იმთავარი, რომლებიც ასეთ „დემოკრატიას“ დუმილით მხარს უჭერდნენ (ზოგი თავად ატერობდა) კვლავ თბილ საკამებზე სხედან და აქეთ გვიკითხავენ „მორალს“: — შენ ძმაო, დანებე თავი, მაგ ზონდერების სიების ტენას — მაშინ ასე იყო საქმე.

ამიტომ არ მიკვირს, როცა კვლავ გვებრძვიან და სხვადასხვა მეთოდით აბრებენ ჩვენს დახურვას: — ისინი ხომ ყველა დროში იქნებიან...

2015 წ.

პ.ს. რეგიონულ მედიას (მკირე გამოჩინების გარდა) დღესაც აქვს პრობლემები. სარეკლამო ბაზარზე მათი წილიმ მცირეა. კარგად ვგანსოვს, 2013 წლის 14 მარტს, ქ. თბილისში, საგანგებო ცენტრ „ექსპო-ჯორჯიაში“ საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ბიძინა ივანიშვილი რეგიონული მედიის წარმომადგენლებს შეხვდა, სადაც განაცხადა: — „ერთად ვებრძობით, ერთად მოვახერხებთ და ნაციონალური მოძრაობა დავამარცხებთ. მედიამ ითამაშა უდიდესი როლი პირველ ოქტომბერს ჩვენ მივიღეთ ის ნებები, რაც გვეზრდებოდა. ისევე ერთად უნდა გავაგრძელოთ ბრძოლა...“

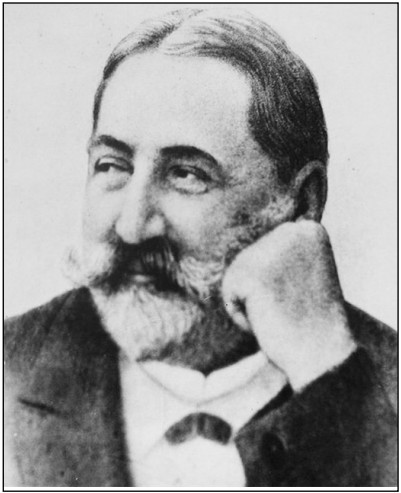
ამ შეხვედრის დასრულების შემდეგ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა გაზეთ „ალიონის“ რედაქტორს უთხრა, რომ მალე ბიზნესს გააძლიერებენ საქართველოში — მედია და ბიზნესი ერთად გაძლიერდებოდა.

ბიზნესი კი გაძლიერდა ქვეყანაში. მხოლოდ „კოკა-კოლა ბოთლერს ვლორია“ გურიის რეგიონში წლიურად 15 მილიონამდე ღირის პროდუქციას ჰყიდის, მაგრამ მათი, ისევე როგორც სხვა მსხვილი კომპანიების მიერ რეგიონულ მედიამ გამოქვეყნებული რეკლამების რაოდენობა ნულის ტოლია.

რეგიონებში მედიის ნაწილი დაიხურა, ან კვლავაც არსებობისათვის უწევთ ბრძოლა.

2012 წლის 12 თებერვალს, ღამით გაზეთ „ალიონის“ ოფისში მომხდარი უცნობი პირების მიერ განხრახ ცეხლის წაქცელების მცდელობა, რომელიც დღესაც გამოუძიებელია (საქმე აღძრულია) და სხვა ფაქტები მიუთითებს, რომ მედია კვლავ დაუცველია და დემოკრატიული ინსტიტუტებიდან მეტი მხარდამჭერა სჭირდება.

ილია და ბრიგოლ ორბელიანი

„ციცკარი“ (1861, 4) ჟურნალ „ციცკარის“ ხსენებულ ნომერს, მიზეზთა გამო არაერთხელ დაუბრუნებდა, თუმცა, მანამდე ორ მკარე ამონარიდს გაგახსენებთ/გაგაცნობთ, თქმაც არ უნდა, ამონარიდები ილიას უცნობილესი წერილიდანაა...

„რომ არა გვეყვანდნენ რუსთაველი, ალ. ჭავჭავაძე, ნიკოლოზ ბარათაშვილი, ვრ. ორბელიანი კიდევ პო, რომ გვეყვანდნენ რატომ არა ესწავლობთ იმთა მშვენიერს ლექსებში მშვენიერს ენას? დაუდევრები ვართ ქართველები და კიდევ ვმ მოვივლებს ბოლოს, თუ ჩვენ საუბედროდ არ გავსწორდებით როდისმე...“

... კიდევ, მდლობა ღმერთს, რომ „ციცკარი“ მე ყოფაშია, ორივე თაგად ალ. ჭავჭავაძის, თაგად ნ. ბარათაშვილის და ვრ. ორბელიანის ლექსებთან მანც გავგაცნო, რომ სხვა არ იყოს რა. სხვა ახალი პროზაიკები და მოღუქვები, ზოგიერთის გარდა, ღმერთს შეინახოს. პუშკინის არ იყოს, ამით ცოდვები ისე მალე დაივიწყოს, როგორც ამით ლექსები დაიბეჭდეს უძველესი დაივიწყებან ხოლმე.“

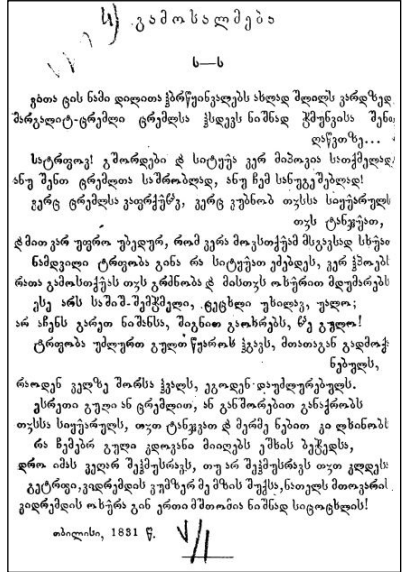
ამასობაში გრიგოლ ორბელიანის „მატიანით“ 1861 წლის 15 ივნისია. სწორედ ამ დღეს ილია ჭავჭავაძე წერს სტატიას „სეფიდიანის და თადეოზის ბაისი“, რომელშიც მალაღ შეუფასებას აძლევს გრიგოლ ორბელიანის ლექსს „გამოსაღებას“ და ვიდრე სტატიას „გადავწყვიტე“, თავს უფლებას მიეცემა და „გამოსაღებას“ გაგაცნობთ, დარწმუნებული ვარ გახეი „ალიონის“ მკითხველს აღინშნული ლექსი უფრო ცნობილ „საღამო გამოსაღებებს“ - ში არ აერევა, როგორც მე ამერა წლების წინ. არც თუ პატარას, სხვათაშორის.

„ციცკარი“ (1861, 4) ჟურნალ „ციცკარის“ ხსენებულ ნომერს, მიზეზთა გამო არაერთხელ დაუბრუნებდა, თუმცა, მანამდე ორ მკარე ამონარიდს გაგახსენებთ/გაგაცნობთ, თქმაც არ უნდა, ამონარიდები ილიას უცნობილესი წერილიდანაა...

„რომ არა გვეყვანდნენ რუსთაველი, ალ. ჭავჭავაძე, ნიკოლოზ ბარათაშვილი, ვრ. ორბელიანი კიდევ პო, რომ გვეყვანდნენ რატომ არა ესწავლობთ იმთა მშვენიერს ლექსებში მშვენიერს ენას? დაუდევრები ვართ ქართველები და კიდევ ვმ მოვივლებს ბოლოს, თუ ჩვენ საუბედროდ არ გავსწორდებით როდისმე...“

... კიდევ, მდლობა ღმერთს, რომ „ციცკარი“ მე ყოფაშია, ორივე თაგად ალ. ჭავჭავაძის, თაგად ნ. ბარათაშვილის და ვრ. ორბელიანის ლექსებთან მანც გავგაცნო, რომ სხვა არ იყოს რა. სხვა ახალი პროზაიკები და მოღუქვები, ზოგიერთის გარდა, ღმერთს შეინახოს. პუშკინის არ იყოს, ამით ცოდვები ისე მალე დაივიწყოს, როგორც ამით ლექსები დაიბეჭდეს უძველესი დაივიწყებან ხოლმე.“

ამასობაში გრიგოლ ორბელიანის „მატიანით“ 1861 წლის 15 ივნისია. სწორედ ამ დღეს ილია ჭავჭავაძე წერს სტატიას „სეფიდიანის და თადეოზის ბაისი“, რომელშიც მალაღ შეუფასებას აძლევს გრიგოლ ორბელიანის ლექსს „გამოსაღებას“ და ვიდრე სტატიას „გადავწყვიტე“, თავს უფლებას მიეცემა და „გამოსაღებას“ გაგაცნობთ, დარწმუნებული ვარ გახეი „ალიონის“ მკითხველს აღინშნული ლექსი უფრო ცნობილ „საღამო გამოსაღებებს“ - ში არ აერევა, როგორც მე ამერა წლების წინ. არც თუ პატარას, სხვათაშორის.

გამოცხადებით ადამიანს, ნამდვილ გრძობის მქონეებს, რომელიც მიმავალი შორს სადმე და ესაღებთ თავის სატრფოს და იქამდინს გულმოდგინებით საყვარელი სულის განშორებითა, რომ გულში აღმოჩნდა ტრადიციის და თავისი წვა და დავა ვერ წამოუტყვამს, რადგანც გული შეჭმნა ჭყად და გრძობა ცეცხლად ავსუნება.

შემართლის და შეჭირებულს ვერ უპოვნია სიტყვა თავის გრძობის გამოსათქვლად. მხოლოდ ამ შემთხვევაში, ე. ი. გამოსაღების დროს, უძღურს გულს გადმოვიდინება ცრემლი და იმით ჩაქრება მშვენიერების აღი. მგრამ ეს გრძობა ადვილი მისახვედრია და ჩვენი განმარტება სუბრო ადარ არის.“ - ვფიქრობ, ამონარიდის განმარტების

მიუბრუნებდა. მანამდე სტატიის ავტორი მყავს მოსაძებნი. ეროვნული ბიბლიოთეკის ციფრულ ბიბლიოთეკას უნდა მივმართო და ხსენებული სტატია მოვიძიო. არ გამოვა სხვათაშორის საქმე. საქმე კი იმაშია, რომ ვახუთ „დროება“, 1883, 86 ბოლო ნომერია, რომელიც სერგე მესხის რედაქციით გამოვიდა.

მოდ, აქვე ვთქვათ: ტენა-ძიების არც თუ ისე ხანგრძლივმა პროცესმა წარუმატებლად ჩაიარა, რას ვიზამთ, ავტორობა სარედაქციო კოლეგიას, ამ გამოცემელს სტუდენტ მელქიშელოს „დავარალო“.

ილიას და გრიგოლ ორბელიანის ურთიერთობებს, ვერ მხოლოდ ლიტერატურულს, ვუბრუნებები და განსწავლავთ/გამცნობთ: 1862 წლამდე „ილია ჭავჭავაძე განიხილავს ჟურნალ „ციცკარის“ 1857-1861 წლების ნომერებში გამოქვეყნებულ მასალას და მალაღ შეფასებას აძლევს გრიგოლ ორბელიანის შემოქმედებას. იგი მას ქართულ პოეზიაში ევროპეიზმის გამბრუნებელს უწოდებს.“

დღევანდელი შეფასება, ვერაფერს რომ ვერ დამატებს კაცი!

და დღეს დრო „საქართველოს მოამბისა“.

1862 28 თებერვალს „ილია ჭავჭავაძე თხოვნით მიმართავს მას, როგორც კავკასიის მეფისნაცვლის მოვალეობის შემსრულებელს, ჟურნალ „საქართველოს მოამბის“ გამოცემაზე ნებართვის მისაღებად და წარუდგენს პროგრამას.“

და, აი, ნამდვილი სასწაული!

1862 წლის თებერვალშივე გრიგოლ ორბელიანი ჟურნალ „საქართველოს მოამბის“ პროგრამას პეტერბურგში გზავნის

წარმომდგენლების პოზიციებზე გადადის. „მატიანე“ რომელია მხარესაც უცეცხლო უზრავლესობა, იმპერატორისათვის გადასაცემი ადრესის ტექსტს ცვლიან და თბილისში ვიზიტით მყოფ ალექსანდრე II-ს ქართველი ხალხის სახელით თბილისში სამხედრო სასწავლებლის (კავლეთა კორპუსის) გახსნას სთხოვენ, რაც ისედაც ფეხებზედა (1871 19-24 სექტემბერი).

თხოვნა თხოვნად დარჩა... და რაც კიდევ უფრო დარჩა ახლავე გავისხენებ:

„მატიანეს“ კალენდრით 1871 7 დეკემბერია, ილია წერს პაფლეტს სახელწოდებით „გამოცანები“ და ამხელს ძველ თაობას, რომელმაც იმპერატორს უნივერსიტეტის ნაცვლად სამხედრო სასწავლებლის გახსნას სთხოვა. სულ არის ცხრა გამოცანა, რომლებშიც გამოყვანილია ცნობილი სახელწოდებო მოხელეები: თავადაზნაურობის მარშალი რევაზ ანდრონიკაშვილი, სენატორი გიორგი ბაგრატიონ-მუხრანელი, ყოფილი გენერალი ივანე ბაგრატიონ-მუხრანელი, ისტორიკოსი პლატონ იოსელიანი, კავკასიის მეფისნაცვლის საბჭოს წევრი დიმიტრი ვორონოვი, თბილისის გუბერნიის სამმართველოს წევრი იასე ჭავჭავაძე, „ამათა“ ბანაკის თანამგრძობი ბესარიონ ლოლობერიძე, პოეტი და გენერალი გრიგოლ ორბელიანი და თავად ილია ჭავჭავაძე. ლექსები ავტორის სიცოცხლეში არ გამოქვეყნებულა“

მინდა არ მინდა, ცხრიდან ბოლო ორი უნდა გაგახსენოთ:

„მოხუცია იგი ვამუხი, პირად ძადრი, ტანდაბალი, საქმით წმინდა, გულმხურვალე, სიტყვატბილი, ჭკვამდალი. ძველთაგან ველა დარჩა გრძობით სავსე, გონიერი, მგრამ გაუბედავია, თუმცა უფროს თვისი ერი. ის ძველის და ახლის შუა შემართავი ხილია, მგრამ ამ კარსაც ქვეყანა ზოგჯერ ფეხებზედა ჰკიდია“

და აქვე:

მეცხრე გამოცანად თქმის: - ეს ვის დაუწერია? - ნუ გაწერებთ და ნურც იტყვიან: - იგი ჩვენი მტერიაო, თუ გაწერებთ, რა მენაჯლის?! - მე არ მატეს თქვენი რიდა, ვით თქვენ ქვეყანა, მეც წყრობა თქვენი ფეხებზედა მკიდია.

მოდით, ეს ამბავი, პირობითი სახელწოდებით „ამათა დაშვილია მერე ბრიგოლა“ აქვე დავასრულო.

წინ მეტად საინტერესო ამბავი გველოდება.

განა ამბობთ არ წამოვიწყე გრიგოლ ორბელიანის საოცრილოდ წერილითა ეს ციკლი?

გამოსაღება

სს ვითა ცის ნამი დილითა ჰმრწენვალებს ახლად შლილს ვარდზედ მარგარიტ-ცრემლინ ცრემლითა ჰმდევს ნიშნად ქუჩუვისა შენს დაწვითზე. სატრფოვ! გმორდები და სიტყვა ვერ მაიპენია სათქმელად. ანუ შენთ ცრემლითა ვარდზედა, ანუ ჩემ საწვემებლად! ვერცა ცრემლით ვაფრქვევ, ვერც ვუბნობ თვისსა სიყვარულს, თვისსა ტანჯვათ. და მით ვარ უფრო უბედურ, რომ ვერ აღმოვსიტყვამ მსგავსად სხვათა ნამდვილი ტრფობა ვინა რა სიტყვათ ეხებდეს, ვერ ჰპოვებს. რათა გამოსიტყვას თვისსა გრძობა და მისთვის ოხრეთი მღუმარებს ესე არს საშიშ შემჭმელი, ცეცხლი უხილავე, უალო, არ აჩენს ვარეთ ნიშნას, შიგნით გაოსრებს, ჰე, ველო. ტრფობა უძღურთ ველო წყაროს ჰვავს, მათაგან ვადმოქმენებულს რაოდენ ველზე შორს ჰვავს, ვეოდენ დაუძღურებულს.

საჭიროება არც ჩემგან ევბის. მოუხდავად ამისა, „გამოსაღებას“ აქ ვერაფერი დიდებით ვერ გამოვესალმებით, რადგან დიდი ხნის შემდეგ, მოელი ოცი და მეტი წლის შემდეგ, სახელდობრ, 1883 11 მაისს „ვახუთ“ „დროებაში“ იბეჭდება სტატია „სერგეი მესხის გამოსაღება“, რომელშიც თავს იჩენს ილია ჭავჭავაძისთან შეპირისპირებისა და მისი ნაღვაფის დატინების გზით სხვისი განდიდების მცდელობის ტენდენცია. სტატიის ავტორის თქმით, სერგეი მესხმა ჯანის სიმრთელე შეაღია ისეთ საქმეს, რომელიც „გაუწვევლელ შრომას თხოულობს და კაცს არ აცლის, შექმნას „კაცია - ადამიანი!“, ან „გლახის ნამდობი“. გახუთის ამევე ნომერში ასახლი ამბების მიმოხილვული წერს, რომ ქართული დრამატული დასის გაყოფის შემდეგ ორევე ჯგუფს

დასამტკიცებლად. შეგახსენებთ, 1862 წელი ნაკანი როდია, არც 4-ზე, იყოფა და არც 400-ზე.

ამასობაში, ორი „მატიანის“ კალენდრით 1862 20 მარტია.

„სახელმწიფო კანკალარია მისი (გრიგოლ ორბელიანის - გვ.), როგორც კავკასიის მეფისნაცვლის მოვალეობის შემსრულებლის, ნებართვის საფუძველზე აკამოფილავს ილია ჭავჭავაძის ოფიციალურ თხოვნას ქართული ჟურნალის - „საქართველოს მოამბე“ გამოცემის შესახებ იმ პირობით, რომ მასში არ დაიბეჭდებოდა პოლიტიკური სტატიები.“

„საქართველოს მოამბე“ მხოლოდ ერთი წელი იარსება.

მართლაც რომ იარსება.

ყველა ნომერს გაცნობილი ვარ მიზეზთა გამო და ახლა, მართლაც ვერ ვიხსენებ რომელიმე ნომერის პოლიტიკური სტატია დაბეჭდილიყო. „პოლიტიკის კეთებამდე“ ქართული ენა, თეატრი, კულტურა იყო გადასარჩენი და გადიოდა წლები, ლამის ათეული წელი, ვიდრე დადგებოდა წელი 1871 (19 სექტემბრამდე).

სწორედ იმ ხანად „თბილისში რუსეთის იმპერატორის, ალექსანდრე II-ის მოახლოებულ ვიზიტთან დაკავშირებით ედება კომისია მისთვის მისართმევი ადრესის შესადგენად. კომისიის შემადგენლობაში შედიან როგორც ახალი (ილია ჭავჭავაძე, ივანე თარხნიშვილი, ბესარიონ ლოლობერიძე, ნიკო ნიკოლაძე), ისე ძველი თაობის წარმომადგენლები (გრიგოლ ორბელიანი, მიხეილ ბირთველის ძე თუმანიშვილი, დიმიტრი ვორონოვი და რევაზ ანდრონიკაშვილი). პირველი ვაგუფის ძალიანსმევეთ იმპერატორისთვის წარსადგენ ადრესში წერენ უნივერსიტეტის გახსნის თხოვნას.“

ესრეთი ველო ან ცრემლით, ან განშორებით განაქრობს თვისსა სიყვარულს, თეთს ტანჯვათ და მერმე ნებით კი ღიხნობს რა ჩემბერ გული კლდოვანი მთადებს ემყის ბეჭვსა, დრო იმს ვეღარ შეჭმუნსავს, თუ არ შეჭმუნსავს, თეთს კლდესა. გეტრფე, ვიდრემდის ვუმზერ მე მხის შექმსა, ნათელს მოივარის ვიდრემდის ოხრვა ვინდ ერთი, მშობიამ ნიშნად, სიცოცხლის!

ზემოხსენებულ სტატიას ვუბრუნებები და დაბრუნებისამებრ, ერთ ამონარიდს ვთავაზობთ:

„აი, თუ ვინდათ, ვადვიკითხოთ მისის „ციცკარი“; აქ არის მხოლოდ ორი ლექსი-თხზულება: „ნამდობი მოხუცისა“ და მერე „გამოსაღება“. პირველია თხზულება თავ. რაფიელ ერისთავისა და მერე - თ. გრიგოლ ორბელიანისა.

ეს ორი თხზულება, ვალექსილი კარგის ხელთაგან და გრძობით, მეტადრე „გამოსაღება“, მოკლედ და მკაფიოდ

უნდა დაეგვა სექტუკალები, მგრამ ილია ჭავჭავაძის მსახიობები წარმოდგენებს არ მართავდნენ. ეს ფაქტი მიმოხილვის ავტორის თეატრისთვის საზიანოდ მანჩა და სურველს გამოთქვამს, რომ დასი კვლავ გაერთიანდეს.“

აქასხლანხან ხსენებულ დასს სულ სხვა დროს და ადვილზე, ჩვენ აუცილებლად

უნდა დაეგვა სექტუკალები, მგრამ ილია ჭავჭავაძის მსახიობები წარმოდგენებს არ მართავდნენ. ეს ფაქტი მიმოხილვის ავტორის თეატრისთვის საზიანოდ მანჩა და სურველს გამოთქვამს, რომ დასი კვლავ გაერთიანდეს.“

აქასხლანხან ხსენებულ დასს სულ სხვა დროს და ადვილზე, ჩვენ აუცილებლად

უნდა დაეგვა სექტუკალები, მგრამ ილია ჭავჭავაძის მსახიობები წარმოდგენებს არ მართავდნენ. ეს ფაქტი მიმოხილვის ავტორის თეატრისთვის საზიანოდ მანჩა და სურველს გამოთქვამს, რომ დასი კვლავ გაერთიანდეს.“

აქასხლანხან ხსენებულ დასს სულ სხვა დროს და ადვილზე, ჩვენ აუცილებლად

ჩვენი მოჭადრაკების შედეგები უდავოდ წარმატებულად უნდა შეფასდეს

ჩეხეთის დედაქალაქ ქ. პრაღაში დამთავრა ევროპის საჭადრაკო ჩემპიონატი ახალგაზრდებს შორის, რომელშიც 8,10,12,14,16 და 18 წლამდე ასაკის, კონტინენტის უძლიერესი გოგონები და ჭაბუკები მონაწილეობდა. ჩემპიონატში სხვადასხვა ქვეყნის 1300-ზე მეტ მონაწილეს შორის, საქართველოს 25 წარმომადგენელი ასპარეზობდა. თავიდანვე უნდა ითქვას, რომ ქართველმა ახალგაზრდებმა კარგად წარმოაჩინეს თავი. მათგან 8 წლამდე ასაკში **ლილე სვანაძემ** და 14 წლამდე ასაკში **მარიამ კალანდაძემ** ვიცე-ჩემპიონის ტიტული მოიპოვეს, ხოლო **კესარია მგელაძე**(14წ) ბრინჯაოს მედალოსანი გახდა. 16 წლამდე ასაკში დიდებულად ითამაშა **მარიამ ცეცხლაძემ**, მან 7-7 ქულით I-IV ადგილები გაიყო, რეიტინგიც კარგად მოიმატა, თუმცა შვეიცარიული სისტემის დამახასიათებელმა უილბლობამ მედალი არ შეახვედრა. ზოგადად ქართველმა მოჭადრაკებმა კარგი შედეგებით დაამთავრეს ჩემპიონატი. 25-დან ოცმა მოჭადრაკემ მნიშვნელოვანად გაიუმჯობესა რეიტინგი, ანუ შესაძლო ქულების 60% და მეტის

აღება. (მხოლოდ ორ მოჭადრაკეს დაუფიქსირდა რეიტინგის კლება). ჩემპიონატში კარგად ითამაშა 10 წლამდე ასაკში მოასპარეზე ოზურგეთელმა **ლაზარე ჩხარტიშვილმა**. მან ქულების 60% აიღო და რეიტინგული მაჩვენებლის მომატებით, ერთერთი საუკეთესო შედეგი (105,2) აჩვენა, პრაქტიკულად მან შარშან მსოფლიო პირველობაზე ნაჩვენებ შედეგი გააუმჯობესა და იმედია უკეთესი მიღწევა ექნება წელსვე, ნოემბერში მსოფლიო

პირველობაზე, სადაც მონაწილეობის უფლება უკვე მოპოვებული აქვს. ჩემპიონატში მონაწილეთა დონით თუ ვიმსჯელებთ, იგი ყველა ასაკობრივ კატეგორიაში ძალიან მაღალი იყო, ამიტომ ჩვენი მოჭადრაკების შედეგები უდავოდ წარმატებულად უნდა შეფასდეს.

ჯურაბ ანდლულაძე,
გურიის ჭადრაკის ფედერაციის
თავმჯდომარე

მადლობის ბარათი

სოფელი სილაური, ენვერ ღობორჯინიძეს

უპირველესად დიდი პატივისცემით მოგიკითხავთ და ჩემს სათქმელსაც გეტყვით.

მადლობით დავიწყებ, იმ დღეს ბალის საკამზე დარჩენილი საფულე თქვენი წყალობით, ხელუხლებელი დამიბრუნდა. მადლობელი ვარ ამისათვის.

დამაინტერესა, ვინ იყავით ასეთი კეთილსინდისიერი ადამიანი. გავიგე და ისიც მითხრეს, მართლა კარგი კაცი იყო და ამაზე უკეთესი რა შეიძლება ითქვას პიროვნების შესახებ.

გამიხარდა, ასეთი რომ ბრძანდებით. განსაკუთრებით იმიტომ, რომ მე ბებია მყავდა თქვენი გვარის ქალი – სონია ღობორჯინიძე, ოღონდ იგი სოფელ ბაილეთიდან იყო გურიანთაში გათხოვილი.

ალბათ თქვენთვისაც სასიამოვნო იქნება ეს ამბავი.

ჩვენ არ ვიცნობთ ერთმანეთს, მაგრამ მე არასდროს დავივიწყებ თქვენს გულისხმიერებას და სამაგალითო საქციელს, რითაც ბევრისგან გამოირჩევით.

ღმერთმა მოგცეთ ჯანმრთელობა, ხანგრძლივი სიცოცხლე და დიდი ოჯახური ბედნიერება.

რამდენადაც ვიცი, უსაზღვრო მწუხარება გაქვთ გადატანილი. ღმერთმა გაკმაოთ.

გულსუნდა მასარაძე.

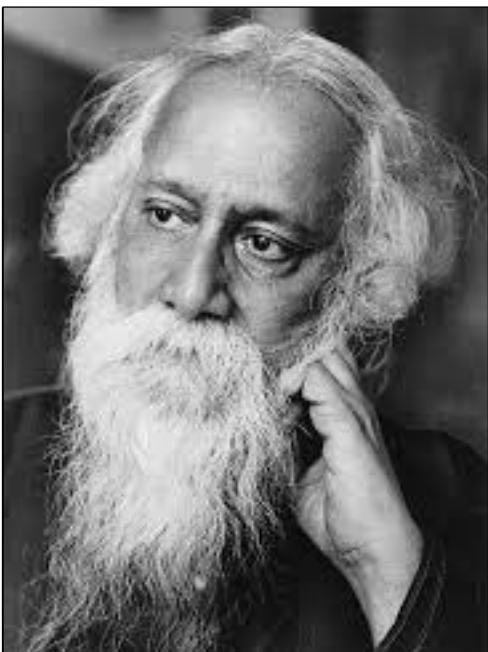
მინაწერი: რედაქციისათვის წერილი ჩაბარებული მქონდა, როცა გავიგე, რომ თქვენ ბიჭიკო ღობორჯინიძის შვილი ყოფილხართ.

მე და ჩემი კოლეგა ჟურნალისტები კარგად ვიცნობდით მას. ოზურგეთის სტამბაში იგი ითვლებოდა მაღალკვალიფიციურ და საქმის მცოდნე მუშაკად, უპრეტენზიო ადამიანი იყო.

ღმერთმა ნათელში ამყოფოს მისი სული.

ბ.მ.

სკანვორდი

		სამისნო წიგნი		ბანგლადეშის ფული				ცეცხლის ენა		თურქი ფერმწერი		
						თხელი ლაფი				ცივი ადგილი ანასეულში		
		ყველაზე კაშაშა ვარსკვლავი		ნაცვალსახელი						პაგარა საწნახელი		
										სპირტიანი სასმელი		მეტყველების ორგანო
		ღაღებიითი პასუხი			ქალის სახელი	მონა ქალი						
			ჩამონათვალი				შახტი		ეუერი მოფერებით			
				გრამატიკული კავშირი		ღიას						მეგრული სიმღერა
	სასიმინდე					მამაკაცის სახელი					ძაბა	
			საკუთარ თვალში რომ ვერ ხედავენ	კანონგარეშე გამოცხადებული სია								
	ქალაქი აფხაზეთში		ახალგაზრდა იურისტის ასოციაცია	მოჭადრაკე კრამლინგი		მოგება ნარდში	კურორტი იმერეთში	სითხის საზომი	ცნობილი ილუმინისტი	ბილიარდის ჯოსი		
				ბგერის წერითი ნიშანი			ჩხუბი					წერილმანების ქური
	წამლის ფორმა	საგანგებო ღვაწლები	მეორე ნოტი		ღერეფანი გალერეა							
			მეტყვე			ხშირი ტყე				განთიადი		

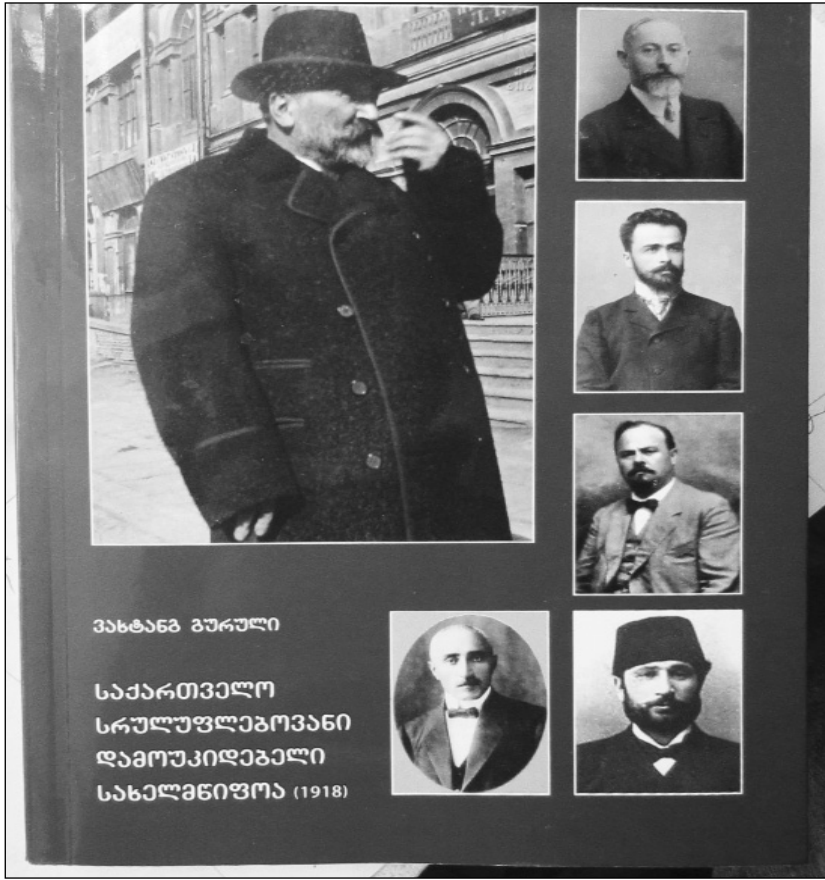
პასუხები:

სოლი – თბილისი; სახელი – მწიფე; ცეცხლის ენა – ცეცხლი; თურქი ფერმწერი – მინათი; ცივი ადგილი ანასეულში – მთიანეთი; პაგარა საწნახელი – პაგარა; სპირტიანი სასმელი – ღვინო; მეტყველების ორგანო – ხმა; მამაკაცის სახელი – მამა; საკუთარ თვალში რომ ვერ ხედავენ – კორიანტი; კანონგარეშე გამოცხადებული სია – სიკვდილიანი სასჯელი; მოჭადრაკე კრამლინგი – კრამლინგი; მოგება ნარდში – ნარდში; კურორტი იმერეთში – კურორტი; სითხის საზომი – ლიტრი; ცნობილი ილუმინისტი – ილუმინი; ბილიარდის ჯოსი – ბილიარდი; წერილმანების ქური – წერილმანი; წამლის ფორმა – პილულა; საგანგებო ღვაწლები – მხატვრობა; მეორე ნოტი – ნოტი; ღერეფანი გალერეა – გალერეა; ხშირი ტყე – ხეობა; განთიადი – განთიადი.

სოლი – თბილისი; სახელი – მწიფე; ცეცხლის ენა – ცეცხლი; თურქი ფერმწერი – მინათი; ცივი ადგილი ანასეულში – მთიანეთი; პაგარა საწნახელი – პაგარა; სპირტიანი სასმელი – ღვინო; მეტყველების ორგანო – ხმა; მამაკაცის სახელი – მამა; საკუთარ თვალში რომ ვერ ხედავენ – კორიანტი; კანონგარეშე გამოცხადებული სია – სიკვდილიანი სასჯელი; მოჭადრაკე კრამლინგი – კრამლინგი; მოგება ნარდში – ნარდში; კურორტი იმერეთში – კურორტი; სითხის საზომი – ლიტრი; ცნობილი ილუმინისტი – ილუმინი; ბილიარდის ჯოსი – ბილიარდი; წერილმანების ქური – წერილმანი; წამლის ფორმა – პილულა; საგანგებო ღვაწლები – მხატვრობა; მეორე ნოტი – ნოტი; ღერეფანი გალერეა – გალერეა; ხშირი ტყე – ხეობა; განთიადი – განთიადი.

ტირორისტული აქტები და პოლიტიკური მკვლელობები 1905 წლის რევოლუციისა და მის უმელოვო წლებში

დასაწყისი „ალიონი“ № 5-9. II-12

1906 წლის 7 მარტს ქუთაისის დროებითი გენერალ-გუბერნატორმა, გენერალ-მაიორმა მაქსიმ ალიხანოვ-ავარსკი ბრძანება გამოსცა ქუთაისის გუბერნიისა და ქალაქ ფოთში რევოლუციური მოძრაობის ჩახშობის მიზნით დამსჯელი ექსპედიციის მფრინავი რაზმების დანიშვნის შესახებ. ბრძანებაში აღნიშნული იყო:

1. სენაკის მაზრაში წესრიგის საბოლოოდ აღდგენის მიზნით გაიგზავნოს პოლიციური გავრილოვის რაზმი, რომლის შემადგენლობაში შევლენ: თბილისის მე-15 გრენადერთა პოლკის 5 ასული, კავკასიის მესანგრეთა 1-ლი ბატალიონის მე-4 ასული, კავკასიის გრენადერთა დივიზიის 2 ტყვიამფრქვევი, კავკასიის გრენადერთა საარტილერიო ბრიგადის 2 ქვემეხი და პოლტავის კაზაკთა მე-2 პოლკის მე-4 ასული. ბრძანებაში დაწვრილებით იყო ჩამოთვლილი, თუ როგორ უნდა ემოქმედა დამსჯელთა რაზმს: პოლიციური გავრილოვის რაზმი ქუთაისიდან გავიდეს 1906 წლის 8 მარტს; პოლიციურმა გავრილოვმა მოსახლეობას წაუყენოს ის მოთხოვნები, რომლებიც ჩამოყალიბებული იყო ქუთაისის გუბერნიის მოსახლეობისადმი 1906 წლის 13 იანვარს გამოცემულ ჩემს მიმართვაში; გაბეული ღონისძიებებით უზრუნველყოფილ იქნას მოსახლეობისადმი წაყენებული მოთხოვნების დროულად შესრულება; ყოველგვარი წინააღმდეგობა და უწყესრიგობა სასტიკი ზომებით აღიკვეთოს; ჯარმა თავი არ შეიკავოს არანაირი ძალადობრივი მოქმედებისაგან, თუმცა მშვიდობიან მოსახლეობას არანაირი ზიანი და წყენა არ მიაყენოს; პოლიციური გავრილოვის რაზმს თან გაჰყვანონ ქუთაისის ვიცე-გუბერნატორის მოვალეობის შემსრულებელი თავადი დადემქელიანი და ადგილობრივი პოლიციის მოხელეები;

2. რაჭა-ლეჩხუმში 1906 წლის 12 მარტს გაემგზავროს ყუბის ქვეითთა 155-ე პოლკის 2 ასული, რათა სოფელ ალაბანასა (ლეჩხუმის მაზრა) და ონში (რაჭის მაზრა) შეცვალოს იქ მდგარი თბილისის გრენადერთა მე-15 პოლკის ასული. თბილისის გრენადერთა მე-15 პოლკის მე-4 ბატალიონის მეთაური პოლ-პოლიციური ციციანოვი დაინიშნოს ქუთაისის გუბერნიის ლეჩხუმისა და რაჭის მაზრებში განლაგებული

ჯარის მეთაურად და მასვე დაეკავებოდეს ცაგერში (ლეჩხუმი) განლაგებული ყუბის პლასტუნთა მე-5 ბატალიონის ასული;

ლეჩხუმის მაზრაში, როგორც ჩანს, დამსჯელი ექსპედიციის რაზმის იქ განლაგების მიუხედავად, რევოლუციური გამოვლენები კვლავ გრძელდებოდა. ამიტომ იყო, რომ 1906 წლის 8 ივნისს ქუთაისის გუბერნატორი კავკასიის მეფინანსკვლ ილარიონ ვორონცოვ-დაშკოვს ლეჩხუმის მაზრაში დამსჯელი ექსპედიციის დამატებითი ძალების გაგზავნის აუცილებლობის შესახებ მოახსენებდა. გუბერნატორი აღნიშნავდა, რომ ლეჩხუმის მაზრისა და სვანეთის საპრისტაოს სოფლებში: **ცაგერში, ალაბანაში, ჩოლურსა და ლაშხეთში** რევოლუციური გამოვლენები გრძელდებოდა. მოსახლეობა უარს ამბობდა იმ დაპირების შესრულებაზე, რომელიც 1906 წლის თებერვალში მაზრაში ჩასულ ქუთაისის დროებითი გენერალ-გუბერნატორს, გენერალ-მაიორ მაქსიმ ალიხანოვ-ავარსკის აღუთქვეს. უწყესრიგობა სვანეთში დღითიდღე ძლიერდება, სოფლების **ბეჩოსა და ეცერის** მოსახლეობამ თავად დადემქელიანის მიწები მიიტაცა. ქუთაისის გუბერნატორი ლეჩხუმისა და რაჭის მაზრებში წესრიგის აღდგენას იქ არსებული ჯარითა და პოლიციით შეუძლებლად მიიჩნევდა და დამატებითი ძალების გაგზავნას ითხოვდა. 1906 წლის 5 ივლისს ქუთაისის გუბერნიის ფანდარმერიის სამმართველოს უფროსი პოლიციური ლეონტიევი კავკასიის პოლიციის უფროსს, გენერალ-მაიორ ვეგენი შირინკინს მოახსენებდა, რომ ლეჩხუმის მაზრაში გაიგზავნა დამსჯელი ექსპედიციის რაზმი: ქვეითი ჯარის 1 ბატალიონი, დრაგუნთა 1 ესკადრონი, მეტყვიამფრქვევთა ოცეული და 2 სამთო ქვემეხი.

1906 წლის 14 ივნისს გორის მაზრის უფროსი თბილისის გუბერნატორს ცხინვალის უბნის სოფლებში გლეხთა რევოლუციური გამოვლენების ჩახშობის მიზნით დამსჯელი ექსპედიციის დამატებითი ძალების გაგზავნას ითხოვდა. მაზრის უფროსი იტყობინებოდა, რომ სოფელ **მეჯვრისხევიდან ცხინვალში** უკვე გადაიყვანა კაზაკთა 0,5 ასული, ხოლო მეჯვრისხევი წესრიგის დაცვა იესიკის კაზაკთა პოლკის მე-4

ასულს ჩააბარა, რომელიც სოფელ **ქვემო ჭალაში** იყო განლაგებული. დამსჯელთა თარეშს, გარდა რევოლუციონერთა რაზმებისა და ტერორისტებისა, ხშირად მშვიდობიანი მოსახლეობაც ეწირებოდა. 1906 წლის 4 ივლისს ტერორისტებმა თბილისის პოლიცმაისტერი დაჭრეს. პოლიციამ და ჯარმა თავდასხმის ადგილის შემოგარენის გაჩხრეკა დაიწყო. ჯარისკაცები თბილისის სათავადაზნაურო გიმნაზიის შენობაშიც შეიჭრნენ და მოკლეს გიმნაზიის დირექტორი **შიო ჩიტაძე**. 5 ივლისს პოლიციელებმა შიო ჩიტაძის ვეპაში მიხაილის საავადმყოფოში გადაიტანეს. გიმნაზიის შენობიდან ჯარისა და პოლიციის გასვლის შემდეგ მასწავლებლები, მოსწავლეები და თბილისის საზოგადოების წარმომადგენლები შენობის დათვალიერებას შეუდგნენ. გიმნაზიის სამივე სართული დარბეული იყო: დამსჯელებს როგორც საკლასო ოთახებსა და ბიბლიოთეკაში, ისე დირექტორისა და პედაგოგების საცხოვრებელ ბინებში მთელი ავეჯი დაემტვრიათ. შენობაში, ოთახებსა და დერეფნებში, სისხლის ნაკვალავი შეინიშნებოდა, რაც იმას აღსატურებდა, რომ დამსჯელებმა მასწავლებლები დაჭრეს. შიო ჩიტაძე გიმნაზიის სატრაპეზოში იქნა მოკლული, სადაც ყველაფერი სისხლით იყო მორწყული, იატაკზე სისხლის გუბე იდგა, სისხლის წვეთები კედლებსა და ჭერსაც კი ემჩნეოდა. მაგიდაზე სისხლით მოსერილი დანა ეგდო, როგორც ჩანს, ტყვიით დაჭრილი შიო ჩიტაძეს შემდეგ დანით ყელი გამოჭრეს.

1906 წლის 21 დეკემბერს, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, ქალაქ ბათუმსა და კინტრიშის უბანში სამხედრო მდგომარეობა გამოცხადდა. 1907 წლის 19 ივნისს რუსეთის იმპერიის მინისტრთა საბჭომ იმპერატორის წინაშე იშუამდგომლა, რათა ქალაქი ბათუმი და კინტრიშის უბანი განსაკუთრებული დაცვის ქვეშ დაეტოვებინათ. 20 ივნისს ნიკოლაი II-მ მინისტრთა საბჭოს შუამდგომლობა დააკმაყოფილა.

რევოლუციური მოძრაობა მთელ საქართველოში დაღმავლობის გზით მიდიოდა და ბოლოს და ბოლოს სრულიად დაცხრა კიდევ.

რევოლუციის დამარცხების მიზეზები

რევოლუციის დაწყებას მოუწადებელი შეხვდა რუსეთის იმპერიის ხელისუფლება (საიმპერატორო კარი, სახელმწიფო საბჭო, მინისტრთა კომიტეტი), შინაგან საქმეთა სამინისტრო და მის დაქვემდებარებაში არსებული უწყებები (ფანდარმთა კორპუსი, საზოგადოებრივი წესრიგისა და უშიშროების დაცვის განყოფილება - ოხრანკა), სამხედრო სამინისტრო. რევოლუციის მოუწადებელი შეხვდა საზოგადოების ყველა სოციალური ფენა (თავადაზნაურობა, ბურჟუაზია, მუშები, გლეხები, წვრილი ხელოსნები და სხვ.) და ყველა პოლიტიკური პარტია და ორგანიზაცია. გაურკვეველ მდგომარეობაში იყო სხვადასხვა სოციალური ფენიდან გამოვლენილი რუსეთის ინტელიგენცია, რაც გამოიხატებოდა იმაში, რომ იგი რევოლუციასა და ხელისუფლებას შორის მერყეობდა. ამ ფონზე, სამინაო და საგარეო პოლიტიკაში დაშვებული სერიოზული შეცდომების მიუხედავად, ყველაზე უკეთ ორგანიზებული

მაინც რუსეთის იმპერიის ცენტრალური ხელისუფლება (საიმპერატორო კარი, სახელმწიფო საბჭო, მინისტრთა კომიტეტი - მინისტრთა საბჭო) აღმოჩნდა, რომელმაც შეძლო არცთუ უნაკლო, მაგრამ სამოქალაქო ომში გამარჯვებისათვის საჭირო სტრატეგიის შემუშავება და მისი შესაფერი ტაქტიკის დასახვაც. სწორედეს გახლდათ რევოლუციის დამარცხების უმთავრესი მიზეზი: **რევოლუციური ძალები ხელისუფლებაზე გაცილებით ცუდად ორგანიზებული აღმოჩნდნენ, და ყველა გადამწყვეტი ეტაპზე უმნიშვნელოვანეს ბრძოლაში დამარცხდნენ. ფანდარმერიისა და პოლიციის სუსტი, ხშირად უსუსური მოქმედების ფონზე, ხელისუფლების დასაყრდენის ფუნქცია კარგად შეასრულა რევოლუციონერმა ჯარმა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტმა. რევოლუციის შეიარაღებული ძალა როგორც ტაქტიკური, ისე სამხედრო-ტექნიკური თვალსაზრისით რევოლუციურ ჯართან შედარებით ძალზე სუსტი აღმოჩნდა და დამარცხდა კიდევ.**

ზემოთ ხსენებული მიზეზები ზოგადად დამახასიათებელი იყო როგორც რუსეთის, ისე საქართველოსათვის, თუმცა საქართველოში თავი იჩინა ზოგიერთმა თავისებურებამაც. რევოლუციის დამარცხებას რუსეთსა და საქართველოში მოჰყვა მომხდარის შეფასების, მარცხის მიზეზების გაანალიზების მცდელობა. ეს ხდებოდა როგორც ცხელ კვალზე, 1906-1907 წლებში, ისე მღვიანებისათვის. რევოლუციის მიზეზების გარკვევას ცდილობდნენ პოლიტიკური პარტიები და მათი ლიდერები, რევოლუციის მონაწილეები, სხვადასხვა სოციალური ჯგუფები და სხვ. ცხადა, ყველა სტატიის, ბროშურისა და წიგნის განხილვა შეუძლებელია. ჩვენ შევარჩიეთ ერთი ნაშრომი, რომელიც კარგად წარმოაჩენს საერთო ვითარებას. ესაა 1906 წელს თბილისში დაბეჭდილი **ტიტე ართმელაძის** ბროშურა **„მეთაურთა უმეტესობის უთაურობა და ჩვენებურ მებრძოლ ხალხის პირველი დამარცხება“**. ბროშურა 1906 წლის 10 აპრილსა დასრულებული, ანუ ავტორს საშუალება ჰქონდა გაეანალიზებინა 1905 წელსა და 1906 წლის დამდეგს მომხდარი მოვლენები. აღსანიშნავია ისიც, რომ ავტორმა არ იცოდა, თუ როგორ განვითარდებოდა მოვლენები 1906 წლის გაზაფხულიდან უახლოესი თვეების განმავლობაში, თუმცა ბევრი რამ სწორად იწინასწარმეტყველა.

ტიტე ართმელაძის ნაშრომი, ცხადა, მეცნიერული გამოკვლევა არ არის. ავტორის მიერ გამოტანილი დასკვნების ნაწილი ობიექტურია, ზოგიერთი - მცდარი, დანარჩენი - საპოლემიკო. ჩვენ ამ ნაშრომით იმითკომ დავინტერესდით, რომ გვეჩვენებინა, თუ როგორ მიმდინარეობდა ცხელ კვალზე განცდილი მარცხის შეფასება, რა კითხვები უჩნდებოდა საზოგადოებას და როგორი იყო ამ კითხვებზე პასუხები. ტიტე ართმელაძის ნაშრომი მომხდარიდან რამდენიმე კვირის ან თვის შემდეგ იწერებოდა. ამის გამო ნაშრომს ემოციისა და სუბიექტური განწყობის დიდი კვალი ემჩნევა. გარდა ამისა, ნაშრომს გარკვეული დაღი დასვა პოლიტიკურ პარტიათა შორის მიმდინარე პოლემიკამ, ამ პოლემიკაში კი ტიტე ართმელაძე მხარეს წარმოადგენდა. მიუხედავად ამ

ნაკლისა, ნაშრომი დიდ ინტერესს იწვევს და მასში მოცემული დასკვნები კარგად ასახავს იმდროინდელი საზოგადოების ნაწილის განწყობილებას.

ნაშრომისათვის, განსაკუთრებით მისი პირველი ნაწილისათვის, დამახასიათებელია ზოგადი მსჯელობა და კონკრეტულ მასალას მოკლებული დასკვნები. ვინც 1905 წლის რევოლუციის ისტორიას ღრმად და საფუძვლიანად იცნობს, ადვილად დარწმუნდება, რომ დასკვნებისა და განზოგადებებისათვის მასალა ქართული სინამდვილიდან არის აღებული და ყველა დასკვნის უკან ცხადად მოჩანს კონკრეტული პიროვნება, პოლიტიკური პარტია, საყოველთაოდ ცნობილი მოვლენა. კონკრეტიზაციისაგან ავტორი თავს ალბათ იმის გამოიკავებს, რომ ბროშურა 1906 წელს, დამსჯელი ექსპედიციების თარეშის პერიოდში დაბეჭდა და ისიც იძულებული იყო კონკრეტული ადამიანების მოხსენიებისაგან თავი შეეკავებინა. რაც შეეხება რევოლუციის განვითარებას საქართველოში, ტიტე ართმელაძე განზოგადებისათვის მასალას **გურიაში** რევოლუციური მოძრაობის ისტორიიდან იღებს, თუმცა დღეს გარკვევით შეიძლება ითქვას, ის საერთო ტენდენციები და შეფასებები, რაც გურიას ეხება, დამახასიათებელი იყო საქართველოს ყველა რევოლუციისათვის. ასე რომ, ბროშურაში მოტანილი დასკვნები და განზოგადებები მთელ საქართველოზე შეიძლება განვაერთო. მკითხველი რომ უკეთ გაერკვეს ბროშურაში წარმოდგენილ მასალაში, დაეძინო: რევოლუციაში დამარცხების მიზეზად ავტორი მიიჩნევს რუსეთის სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის ადგილობრივ ორგანიზაციებს (თბილისის, ბათუმის, გურიის, იმერეთ-სამეგრელოს კომიტეტებს) და ამ ორგანიზაციების ხელმძღვანელებს („ჩვენებურ ნასწავლ-განათლებულ ხალხს“, „ინტელიგენტ მოღვაწეებს“, „ნასწავლ-წინამძღოლ მეთაურებს“). ავტორი კონკრეტული პიროვნებების ხსენებისაგან იმდენად იკავებს თავს, გურიის რევოლუციური მოძრაობის ხელმძღვანელს, სოციალ-დემოკრატ ბენიამინ (ბენია) ჩხიკვიშვილსაც კი არ ახსენებს.

ტიტე ართმელაძე მიიჩნევდა, რომ ყოველგვარი მოვლენა კრიტიკულად უნდა შეფასდეს, რის აუცილებლობასაც იგი შემდეგში ხედავს: „კრიტიკა არის ისეთი რამ იარაღი, რომლის შემწეობითაც კრიტიკოსი სდევნის და ანადგურებს იმ არა სასურველ ნაკლებობებს, რომელიც თავისთავათ ასუსტებს ამა თუ იმ მოქმედება-მისწრაფების ნაყოფიერებას, მიმართულს ხალხთა საკეთილდღეოდ.“ ავტორი „ხალხთა საკეთილდღეოდ“ მიმართულ მოვლენად რევოლუციას მიიჩნევს და ცდილობს ახსნას რევოლუციის დამარცხების მიზეზები. ეს რომ ადვილი საქმე არ არის, ტიტე ართმელაძეს კარგად ესმის. ისიც გარკვევით იცის, რომ ცალკეული პიროვნება ამ მისიას ვერ შეასრულებს, საჭიროა მთელი საზოგადოების გულისხმობა და ერთობლივი მოქმედება.

ვახტანგ გურული
საქართველოს ახალი ისტორია (1801-1918) წ.3. გვ.573-536

ქართველი და თურქი მხატვრების ერთობლივი გამოფენა ოზურგეთში

ალიონი. 22 აგვისტოს მერაბ ბერძენიშვილის სახელობის ოზურგეთის თანამედროვე სახვითი ხელოვნების ცენტრმა უმასპინძლა ქართველი და თურქი მხატვრების ერთობლივ, ვგუფურ გამოფენას.

ექსპოზიციაზე წარმოდგენილი იყო 12 მხატვრის 48 ნამუშევარი. ეს ავტორები: აზიზ კარაკოჩი, ფერმან აილინი, იბრაჰიმ კუზეივესელი თაკარი (თურქეთი); დავით უღრელიძე, თანდია თაყაიშვილი, ემზარ საბულიანი, თამაზ, ვია დარჩიები, მათა ცეცხლაძე, ვახტანგ მერგულიშვილი. — საერთაშორისო გამოფენები, უცხო და პირველი არაა ჩვენთვის. მაგრამ ცენტრის 35 წლიან ისტორიაში ეს არის თურქი მხატვრების პირველი სტუმრობა მხატვრების ეს ვგუფი მოღვაწეობს თურქეთის დედაქალაქ ანკარაში. მათი ჩვენთან დაკავშირება მოხდა წარმოშობით ოზურგეთელი მხატვრის დავით უღრელიძის მეშვეობით, რომელიც უკვე 20 წელზე მეტია მოღვაწეობს ანკარაში.

თანამედროვე შემოქმედებით ცხოვრებაში, გაცვლითი გამოფენები, მნიშვნელოვანია სახვითი ხელოვნების პოპულარიზაციისთვის. უცხოელ მხატვრებთან პირველი, ცოცხალი კონტაქტები, აუცილებელია ჩვენი ცნობადობის გაზრდისთვის. მადლობას უხდით ჩვენს

სტუმრებს ამ შესაძლებლობისთვის — განაცხადა ოზურგეთის თანამედროვე სახვითი ხელოვნების ცენტრის დირექტორმა **აფთხიძე თაყაიშვილმა**. — ჩვენი ურთიერთობები უნდა გაძლიერდეს, ხელოვნების და ფოლკლორის შეცნობა-გაცნობა, ურთიერთობების გაძლიერება ქართველ და თურქ მხატვრებს შორის. ჩვენ აქ გამოფენაში მონაწილე ქართველ მხატვრებს ანკარაში ვგაბატავებთ გამოფენაზე — განაცხადა თავის სიტყვაში თურქი მხატვრების ვგუფის ხელმძღვანელმა **ფერმან აილინი**. ექსპოზიციაში საინტერესოდ შეერწყა ორი კულტურა. სასამაგონო სანახ-

სანიოლა სამართველოს ნაკრების უმაღლესობა დაასახელა

საქართველოს საფეხბურთო ნაკრები 7 სექტემბერს, უფას ერთა ლიგის 2024/25 წლის სეზონის გათამაშებას იწყებს. ვილი სანიოლის გუნდი მიხეილ მესხის სახელობის სტადიონზე ჩეხეთის ნაკრებს დაუპირისპირდება. ერთნაირი ნაკრების მთავარმა მწვრთნელმა ერთა ლიგის საწყისი ორი ტურისთვის 23 ფეხბურთელი გამოიძახა. ერთა ლიგის მეორე ტურში საქართველოს ნაკრები 10 სექტემბერს, სტუმრად, ალბანეთს შეხვდება.

საქართველოს ნაკრებში ორი დებიუტანტი — უკრაინელი ჩერკასის წვერი, პოზიციით ნახევარმცველი შოთა ნონიკაშვილი და ყაზახური კაირათის მცველი ლუკა გადარანი. ქართველი ფეხბურთელები მატჩებისთვის მოსამზადებელ უტას თბილისში 2 სექტემბერს იწყებენ. საქართველოს ნაკრებმა ერთა ლიგის 1 ვგუფში თამაშის უფლება, ჩ ლიგაში გამარჯვების შემდეგ მოიპოვა. საქართველოს ნაკრების შემადგენლობა: **მეკარე: გიორგი მამარდაშვილი** (ვალენსია, ესპანეთი), **გიორგი ლორია** (ომონია არადიპუ, კვიპროსი), **ლუკა გუგუშაშვილი** (პანსერატიკოსი, საბერძნეთი) და **გურამ კაშია** (სლოვანი, სლოვაკეთი), **ოთარ კაკაბაძე** (კრაკოვია, პოლონეთი), **გიორგი გველესიანი** (პერსე-

პოლისი, ირანი), **ლამა დგალი** (აპოლი, კვიპროსი), **ლუკა ლორიაშვილი** (კრემონეზე, იტალია), **გიორგი გორილაშვილი** (კოპენჰაგენი, დანია), **ირაკლი აზაროვი** (შახტარი, უკრაინა), **ლუკა გადარანი** (კაირათი, ყაზახეთი), **ვიმე ტაბიძე** (დინამო მსხაწყალა, რუსეთი) ნახევარდაცვა/თავდასხმა: **გიორგი ჩაკვატაძე** (უტფორდი, ინგლისი), **ოთარ კიტეშვილი** (შტუტგარტი, ავსტრია), **გიორგი ქორაშვილი** (ლევანტე, ესპანეთი), **სანდრო ალთუნაშვილი** (ვოლფსბერგი, ავსტრია), **შოთა ნონიკაშვილი** (ჩერკასი, უკრაინა), **გიორგი წიტიანი** (გრანადა, ესპანეთი), **სამა ლობჯინიძე** (ატლანტა უნივერსალი, აშშ), **გიორგი მიქაუტაძე** (ლიონის ოლიმპიკი, საფრანგეთი), **ბუღუ ზიგნიძე** (კარლსრუე, გერმანია), **სერჯ კვარაცხელია** (ნაპოლი, იტალია), **ზურაბი დავითაშვილი** (სენტ-ეტიენი, საფრანგეთი).

სოფელ აკეთში დოლი გაიმართა

სოფელ აკეთში დოლი გაიმართა. მასში მონაწილეობას 20-მდე ცხენოსანი იღებდა. გამარჯვება **ლიზი ზოფერიამ**, **ლუკა პაქაძემ** და **დავით შარაშენიძემ** მოიპოვეს. ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის მერმა **ალექსანდრე სარიშვილმა** და

ადგილობრივი ხელისუფლების სხვა წარმომადგენლებმა გამარჯვებულებს თასები და მედლები გადასცეს. ლონისძიება მერიის განათლების, კულტურის, სპორტის, ტურიზმის და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურის ორგანიზებითა და მხარდაჭერით ჩატარდა.

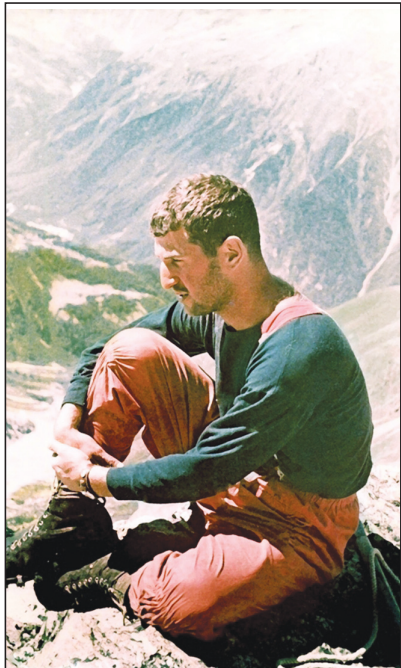
ბიორები გუჯაბიძის სახელობის პრიზი „ტაბანათმა“ მოიპოვა

სოფელ სუფსაში გიორგი გუჯაბიძის სახელობის მიძღვნილი ტურნირი მინი ფეხბურთში დასრულდა. შეჯიბრებაში მონაწილეობას შვიდი გუნდი იღებდა. ფინალურ დაპირისპირებაში ერთმანეთს „ტაბანათი“ და „უნაგირა“ შეხვდა. საკმაოდ დაძაბულ მატჩში გამარჯვება „ტაბანათმა“ მოიპოვა. გამარჯვებულებს თასები და მედლები, ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლებთან ერთად, ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის მერმა **ალექსანდრე სარიშვილმა** მოადგილე **თორნიკე ტყეშელაშვილთან** ერთად გადასცა. ტურნირის ორგანიზატორი ლან-

ჩხუთის მუნიციპალიტეტის მერიის კულტურის, ძეგლოდაცვის, ტურიზმის, სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამსახურია.

თამაზ ბაქანიძე: „უცხო რაღაც გავარდა და დავინახეთ, გურამი მოწყდა და ქვემოთ მივრინავდა“ როგორ დაიღუპა გურამ თიკანაძე

1963 წლის 27 აგვისტოს მწვერვალ შხარადან დაშვებისას გურამ თიკანაძე დაიღუპა. 1997 წელს კავკასიონზე ექსპედიციის დროს, კარავში დამისთვეისას ჩვენი ვგუფის ხელმძღვანელმა, ცნობილმა მთამსვლელმა თამაზ ბაქანიძემ გვიამბო: „იმ ექსპედიციაში გურამთან ერთად ვიყავი. იგი ორი წლის გაცნობილი მყავდა და ერთად ვვარჯიშობდით. კემპადებოლით იმყამინდელი

სსრ კავშირის პირველობისთვის ერთეულებს შორის. თეთნულდზე ავადი ერთად, მაგრამ 1962 წელს ბებრი უბედური შემთხვევა მოხდა და ერთეულთა პირველობები შეწყვიტეს. გურამს არაერთი მწვერვალი ჰქონდა დაპყრობილი. იგი წარმატებას წარმატებაზე აღწევდა როგორც ფოტოხელოვნებაში, ისე ალპინიზმში. ალპინიზმში საკავშირო პირველობის ვერცხლის მედალი ჰქონდა მიღებული. 1962 წელს მოღვენის საერთაშორისო ფოტოკონკურსში ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა მისმა ნამუშევარმა „თბილისის ზღვამ“, ეს პირველი საერთაშორისო ჯილდო იყო საქართველოს ფოტოხელოვნების ისტორიაში. მოკლედ, ამ ჰუმანიტარ კეთილშობილ, ახოვან და უღამაზეს ვაჟკაცთან ერთად რომელ მთამსვლელს არ მოუნდებოდა მრისხანე მწვერვალთან შერკინება. ვგუფს, რომელსაც ცენტრალურ შხარაზე უნდა განეხორციელებინა ასვლა, გურამ თიკანაძე ხელმძღვანელობდა. ჩემთან ერთად ამ ვგუფში იყვნენ: ვანო წიკლაური, გიორგი კობიძე, ვალიკო ფოფხაძე. ასვლისას გურამის მეწყვილე ვიყავი, — მასთან ერთ თოვში ჩაბმული. ვიცოდით, გურამს ამ დროისთვის დიდი ნერვულობა შეხვდა, მაგრამ ჩვენთან არ იმჩნევდა.

ეს ყოველივე დაშვებისას მოხდა. დაახლოებით 4800 მეტრ სიმაღლეზე ვიყავით. წინ ფრიალო, შევეული კედელი გვქონდა გასავლელი. პალო თავად გურამმა დაავო უცებ რაღაც გავარდა და დავინახეთ, გურამი მოწყდა და ქვემოთ მივრინავდა. პირველი დაცემისას შეეცადა ვარდნა შეემცირებინა, შემდეგ მეორედ დაეცა და მთელი სამასი მეტრით ქვემოთ ჩაიქროლა — მივეშველით-მეთქი — წამომცდა. ვანო წიკლაურის ცრემლიან თვალებს რომ შევხედე, უცებ მოვედი გონს და მივხედი, რომ გურამი აღარ იყო.“ (ვახეთი „გურიის მთები“, №2, 1998 წელი). ექსპედიციიდან დაბრუნების შემდეგ ოზურგეთის სამხატვრო გალერეაში გურამ თიკანაძისადმი მიძღვნილი ფოტოგამოფენა მოეწყო, ჩვენი ექსპედიციის წევრის რევაზ ცქვიტინიძის ფოტოებთან ერთად, გურამ თიკანაძის მეგობრის, ცნობილი ფოტოხელოვნის ნარიმან ერქომაიშვილის ფოტოარქივიც იყო წარმოდგენილი. იგი გურამ თიკანაძესთან ერთად არაერთ ექსპედიციაში იმყოფებოდა. მასთან გურამის გადაღებული ფირებიც ინახებოდა. ნარიმან ერქომაიშვილი რამდენიმე წლის წინ გარდაიცვალა. **ნუგზარ ასათიანი**

გვი, ღრუბელი +17+25 5 სექტემბერი ხუთშაბათი	ვლ-ჭამი, +14+24 6 სექტემბერი პარასკევი	გვი, ღრუბელი +16+26 7 სექტემბერი შაბათი	ღრუბელი +17+22 8 სექტემბერი კვირა	გვი, ღრუბელი +16+22 9 სექტემბერი ორშაბათი	ღრუბელი +17+25 10 სექტემბერი სამშაბათი	მცირე წვიმა +17+24 11 სექტემბერი ოთხშაბათი
--	--	---	---	---	--	--